

FSMA_2023_25 dd. 25/10/2023 (update 16/07/2025)

Q&A's over ICBE's

Toepassingsveld:

Deze Q&A's zijn gericht tot de Belgische en buitenlandse ICBE's. Belgische openbare AICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming kunnen zich baseren op deze Q&A's bij de toepassing van wettelijke bepalingen die identiek zijn als de voor Belgische ICBE's geldende wettelijke bepalingen.

Samenvatting/Doelstelling:

Deze Q&A's strekken ertoe de ICBE's en hun beheervennootschappen ondersteuning te verlenen bij de toepassing van diverse wettelijke bepalingen die op hen van toepassing zijn, waaronder de wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen en haar uitvoeringsbepalingen.

Structuur:

DEEL I. Belgische ICBE's	4
1. Essentiële-informatiedocument (KID)	4
1.1 Kan een ICBE ervoor kiezen om een document met essentiële beleggersinformatie ("UCITS-KIID") op te stellen in de plaats van een KID? [versie: 25/10/2023]	4
1.2 Moeten de KID's van een ICBE worden overgemaakt aan de FSMA? [versie: 25/10/2023]	4
1.3 Gelden de aanbevelingen in Mededeling FSMA_2021_13 ook voor ICBE's? [versie: 25/10/2023]	4
2. Prospectus	6
2.1 Welk dossier moet worden ingediend met het oog op de bijwerking van het prospectus? [versie: 25/10/2023]	6
2.2 Welke bijwerkingen van het prospectus kunnen worden doorgevoerd zonder voorafgaande goedkeuring door de FSMA? [versie: 25/10/2023]	7
2.3 Welk dossier moet worden ingediend met het oog op de bijwerking van het prospectus zonder voorafgaande goedkeuring door de FSMA? [versie: 25/10/2023]	7
2.4 Over welke wijzigingen aan het prospectus worden beleggers geïnformeerd? [versie: 25/10/2023]	8
3. Beleggingsbeleid	11
3.1 Welke beleggingen zijn mogelijk onder de 10%-limiet van artikel 52, § 2 van het ICBE-KB? [versie: 25/10/2023]	11

3.2	Onder welke voorwaarden overweegt de FSMA een afwijking toe te staan inzake risicospreiding voor overheidseffecten? [versie: 25/10/2023]	11
3.3	Kan een ICBE beleggen in een goud-ETC? [versie: 16/07/2025]	12
4.	Klassen van rechten van deelneming	13
4.1	Welke klassen van rechten van deelneming kunnen worden gecreëerd? [versie: 25/10/2023]	13
4.2	Welke informatie over de klassen van rechten van deelneming moet in de statuten/het beheerreglement worden opgenomen? [versie: 25/10/2023]	14
5.	Oprichtingsdossier	16
5.1	Welke informatie moet ik aan de FSMA bezorgen met het oog op de oprichting van een nieuwe ICBE met een aangestelde beheervenootschap? [versie: 25/10/2023]	16
5.2	Welke informatie moet ik aan de FSMA bezorgen met het oog op de oprichting van een nieuw compartiment binnen een bestaande ICBE? [versie: 25/10/2023]	17
5.3	Welke informatie moet ik aan de FSMA bezorgen met het oog op de oprichting van een nieuwe klasse van rechten van deelneming binnen een bestaand compartiment? [versie: 25/10/2023]	17
6.	Publicatie NIW en persberichten	18
6.1	Op welke wijze kan een ICBE de netto-inventariswaarde van haar compartimenten publiceren? [versie: 25/10/2023]	18
6.2	Op welke wijze kan een ICBE persberichten publiceren? [versie: 25/10/2023]	19
7.	Periodieke verslagen	21
7.1	Vanaf welke rotatiesnelheid moet een verantwoording worden opgenomen in de periodieke verslagen? [versie: 25/10/2023]	21
7.2	Op welke wijze moeten dakfondsen de samenstelling van de portefeuille uitsplitsen? [versie: 25/10/2023]	21
8.	Statistische rapportering	22
8.1	Hoe moet de ICBE rapporteren over haar beleggers? [versie: 25/10/2023]	22
DEEL II. Buitenlandse ICBE's		23
1.	Kunnen niet-ingeschreven buitenlandse ETF's worden aangeboden in België? [versie: 25/10/2023]	23
2.	Geldt circulaire ICB 4/2007 inzake nominee voor alle ICBE's? [versie: 25/10/2023]	24

Gebruikte afkortingen

ICBE-wet	Wet van 3 augustus 2012 betreffende de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG en de instellingen voor belegging in schuldvorderingen
ICBE-KB	Koninklijk besluit van 12 november 2012 met betrekking tot de instellingen voor collectieve belegging die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG
KB boekhouden	Koninklijk besluit van 10 november 2006 op de boekhouding, de jaarrekening en de periodieke verslagen van bepaalde openbare instellingen voor collectieve belegging met een veranderlijk aantal rechten van deelneming
MMF-verordening	Verordening (EU) 2017/1131 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2017 inzake geldmarktfondsen
PRIIP's-verordening	Verordening (EU) nr. 1286/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 26 november 2014 over essentiële-informatiedocumenten voor verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten (PRIIP's)
SFDR-verordening	Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad van 27 november 2019 betreffende informatievervalsing over duurzaamheid in de financiële dienstensector
SFDR gedelegeerde verordening	Gedelegeerde verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie van 6 april 2022 tot aanvulling van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad met technische reguleringsnormen tot nadere bepaling van de inhoud en presentatie van de informatie met betrekking tot het beginsel “geen ernstige afbreuk doen”, en tot nadere bepaling van de inhoud, methoden en presentatie van informatie met betrekking tot duurzaamheidsindicatoren en ongunstige effecten op de duurzaamheid en van de inhoud en presentatie van de informatie met betrekking tot het promoten van ecologische of sociale kenmerken en doelstellingen voor duurzaamheidsbeleggingen in precontractuele documenten, op websites en in periodieke verslagen
Mededeling FSMA_2022_18	Mededeling FSMA_2022_18 dd. 10/05/2022 over de elektronische overmaking van informatie met betrekking tot instellingen voor collectieve belegging aan de FSMA
Mededeling FSMA_2022_29	Mededeling FSMA_2022_29 dd. 12/12/2022 met Q&A's over de publicitaire mededelingen voor ICB's

DEEL I. Belgische ICBE's

1. Essentiële-informatiedocument (KID)

1.1 Kan een ICBE ervoor kiezen om een document met essentiële beleggersinformatie ("UCITS-KIID") op te stellen in de plaats van een KID? [versie: 25/10/2023]

Een KID is steeds verplicht wanneer een ICBE, compartiment of klasse van rechten van deelneming aan retailbeleggers ter beschikking wordt gesteld. Voor een klasse van rechten van deelneming van een ICBE die niet aan retailbeleggers ter beschikking wordt gesteld, geldt die verplichting niet.

Een ICBE die ervoor opteert om geen KID op te stellen voor een klasse van rechten van deelneming die niet aan retailbeleggers ter beschikking wordt gesteld, zal wel terugvallen op de verplichting om hiervoor een document met essentiële beleggersinformatie ("UCITS-KIID") op te stellen¹. De UCITS-KIID moet voldoen aan de voorwaarden van de ICBE-wet en het ICBE-KB. Naast de inhoudelijke verplichtingen houdt dit onder meer in dat de UCITS-KIID en alle bijwerkingen hieraan voorafgaandelijk moeten worden goedgekeurd door de FSMA.

1.2 Moeten de KID's van een ICBE worden overgemaakt aan de FSMA? [versie: 25/10/2023]

Ja.

De definitieve KID en al diens bijwerkingen moeten voor al de klassen van rechten van deelneming van een ICBE vooraf worden overgemaakt aan de FSMA². Dit gebeurt volgens de procedure beschreven in Mededeling FSMA_2022_18.

Een ontwerp van de KID moet worden overgemaakt als deel van het inschrijvingsdossier van een nieuwe ICBE of een nieuw compartiment³.

Tevens kan de FSMA het ontwerp van KID opvragen telkens wanneer zij dit nuttig acht, bijvoorbeeld bij het behandelen van een dossier met betrekking tot de wijziging van het beleggingsbeleid of de kostenstructuur van een ICBE.

1.3 Gelden de aanbevelingen in Mededeling FSMA_2021_13 ook voor ICBE's? [versie: 25/10/2023]

Ja.

De FSMA heeft in Mededeling FSMA_2021_13 een feedback statement gepubliceerd over de conclusies van een kwalitatieve controle van PRIIP's KID's. Deze controle gebeurde op een moment

¹ Artikel 57 van de ICBE-wet.

² Volgens de modaliteiten bedoeld in artikel 37sexies van de wet van 2 augustus 2002 betreffende het toezicht op de financiële sector en de financiële diensten en het KB van 25 december 2017 tot verduidelijking van de verplichting tot voorafgaande verstrekking van het essentiële-informatiedocument aan de Autoriteit voor financiële diensten en markten en houdende diverse bepalingen.

³ Artikel 65, § 2 van de ICBE-wet; zie ook Q&A's 5.1 en 5.2.

dat de ICBE's nog geen KID moesten opstellen, waardoor zij uiteraard niet in de steekproef van het onderzoek waren opgenomen. Dit neemt niet weg dat veel aanbevelingen in deze mededeling ook voor de ICBE's relevant zijn.

2. Prospectus

2.1 Welk dossier moet worden ingediend met het oog op de bijwerking van het prospectus? [versie: 25/10/2023]

Eenmaal een prospectus is gepubliceerd, moeten de in dit prospectus opgenomen gegevens worden bijgewerkt, waarbij met name elk nieuw feit moet worden vermeld dat een invloed kan hebben op de beoordeling door het publiek⁴. Elke bijwerking van het prospectus moet worden goedgekeurd door de FSMA vooraleer het bijgewerkte prospectus kan worden gepubliceerd⁵.

Om de goedkeuring van de bijwerkingen van het prospectus te verkrijgen, zal u bij de FSMA een dossier indienen via een e-mail naar de vaste contactpersoon van de beheervennootschap/promotor van de ICBE.

Als bijlage aan de e-mail hecht u een versie van het aangepaste prospectus waarin de wijzigingen zijn aangeduid met track changes.

In de e-mail zelf wordt een beschrijving gegeven van elke voorgestelde wijziging aan het prospectus. Waar relevant bevat de e-mail ook de motivatie en achterliggende reden van de voorgestelde wijzigingen.

In bepaalde gevallen zal het dossier naast het bijgewerkte prospectus en de nodige informatie ook nog een of meerdere andere documenten bevatten. Het kan hierbij zowel gaan om andere elementen die voorafgaandelijk door de FSMA moeten worden goedgekeurd⁶ als om elementen die het dossier over de prospectuswijziging vervolledigen⁷. In dit geval zal u bij aanvang een globaal en volledig dossier indienen en zal u vermijden dat diverse documenten van eenzelfde dossier in verschillende fases worden overgemaakt aan de FSMA.

Na ontvangst van het aangepaste prospectus en de nodige informatie en documenten zal de FSMA u verder op de hoogte houden van haar eventuele vragen en opmerkingen dan wel goedkeuring van het dossier.

Ook bij actualiseringen van het dossier, bijvoorbeeld ingevolge de vragen en opmerkingen van de FSMA, wordt u verzocht om rekening te houden met bovenstaande principes.

Het spreekt voor zich dat de doorlooptijd van het goedkeuringsproces in grote mate bepaald wordt door de kwaliteit en volledigheid van het ingediende dossier en de eventuele actualiseringen hiervan.

⁴ Artikel 58, § 2 van de ICBE-wet.

⁵ Met uitzondering van de limitatief opgesomde bijwerkingen die zonder voorafgaande goedkeuring kunnen worden gepubliceerd. Zie voor meer toelichting Q&A's 2.2 en 2.3.

⁶ Bijvoorbeeld wanneer ook een wijziging aan de statuten/het beheerreglement wordt voorgesteld, de herstructurering van één of meerdere compartimenten wordt voorgesteld, een kandidaat voor een gereglementeerde functie wordt voorgedragen, ...

⁷ Bijvoorbeeld een persbericht dat de wijzigingen aan het prospectus aankondigt aan de beleggers (zie ook Q&A 2.4), de documentatie die aantoont dat – bij een nieuwe delegatie van het portefeuillebeheer door een Belgische beheervennootschap (zelfbeheerde bevek) - voldaan is aan de voorwaarden van artikel 202 (artikel 42) van de ICBE-wet, ...

2.2. Welke bijwerkingen van het prospectus kunnen worden doorgevoerd zonder voorafgaande goedkeuring door de FSMA? [versie: 25/10/2023]

Het prospectus en zijn eventuele bijwerkingen⁸ mogen pas worden gepubliceerd na goedkeuring door de FSMA. Een aantal gegevens in het prospectus mogen echter worden bijgewerkt zonder voorafgaande goedkeuring door de FSMA⁹.

Artikel 34, § 1 van het ICBE-KB bevat een reeks bijwerkingen aan het prospectus die kunnen worden gepubliceerd zonder voorafgaande goedkeuring door de FSMA.

Tevens kan de FSMA voor bepaalde categorieën van gegevens aanvaarden dat zij overeenkomstig artikel 34, § 1 van het ICBE-KB worden gewijzigd¹⁰. De FSMA aanvaardt dat van deze mogelijkheid gebruik wordt gemaakt voor de volgende wijzigingen:

- i) Wijziging van het gewicht van de indexen in een samengestelde benchmark van een compartiment, voor zover deze wijziging van het gewicht geen andere impact heeft op het beleggingsbeleid van het compartiment. Indien de wijziging van het gewicht tot gevolg zou hebben dat ook het beleggingsbeleid van het compartiment moet worden bijgewerkt, dan moet het wijzigingsdossier uiteraard vooraf worden goedgekeurd door de FSMA.
- ii) Wijziging van de datum van de berekening van de netto-inventariswaarde (bv. wijziging van de berekening netto-inventariswaarde van D+2 bankwerkdagen naar D+1 bankwerkdag, waarbij D geldt als het tijdstip van de afsluiting van de ontvangstperiode van orders).
- iii) Toevoegen van de LEI-code van een ICBE en/of haar compartimenten.

2.3 Welk dossier moet worden ingediend met het oog op de bijwerking van het prospectus zonder voorafgaande goedkeuring door de FSMA? [versie: 25/10/2023]

Elke bijwerking van het prospectus moet aan de FSMA worden meegedeeld vóór zij wordt gepubliceerd, ook indien deze wijziging niet voorafgaandelijk moet worden goedgekeurd door de FSMA¹¹.

U bezorgt in dat geval het aangepaste prospectus per e-mail aan de FSMA naar cis.pub@fsma.be, waarbij u de vaste contactpersoon van de beheervennootschap/promotor van de ICBE in kopie zet. In de titel van de e-mail wordt volgende informatie opgenomen: "artikel 34 ICBE-KB". Indien u dit nuttig acht, kan u in de titel nog bijkomende informatie opnemen, zoals de naam van de betrokken ICBE.

⁸ De in het prospectus opgenomen gegevens moeten worden bijgewerkt, waarbij met name elk nieuw feit moet worden vermeld dat een invloed kan hebben op de beoordeling door het publiek (artikel 58, § 2 van de ICBE-wet).

⁹ Artikel 60, § 1 van de ICBE-wet.

¹⁰ Op basis van artikel 34, § 1, 18° van het ICBE-KB kan dit voor de wijziging van een niet wezenlijk gegeven, dat geen betrekking heeft op de aard van de ICBE en, in voorkomend geval, van haar compartimenten of hun beleggingsbeleid en dat behoort tot de categorie van gegevens waarvoor de FSMA aanvaardt dat zij overeenkomstig deze paragraaf worden gewijzigd.

¹¹ Artikel 60, § 1, tweede lid van de ICBE-wet.

Het aangepaste prospectus zal u als bijlage hechten aan de e-mail. Het betreft hier een versie van het aangepaste prospectus waarin de wijzigingen zijn aangeduid met track changes.

In de e-mail zelf wordt minstens de naam van de ICBE opgenomen, evenals een beschrijving van elke doorgevoerde wijziging aan het prospectus, met telkens een verwijzing naar de bepaling van artikel 34, § 1 van het ICBE-KB waarop de bijwerking wordt gebaseerd¹², dan wel naar het toepasselijke punt van Q&A 2.2.

Na ontvangst van het aangepaste prospectus en de nodige informatie zal de FSMA via e-mail een ontvangstbevestiging versturen, waarin de code is opgenomen die moet worden gebruikt om het definitieve prospectus met toepassing van mededeling FSMA_2022_18 over te maken aan de FSMA.

Er wordt aan herinnerd dat deze bijwerkingen aan het prospectus worden aangebracht onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de raad van bestuur van de bevek of van de beheervennootschap van het gemeenschappelijk beleggingsfonds.

2.4 Over welke wijzigingen aan het prospectus worden beleggers geïnformeerd? [versie: 25/10/2023]
--

Beleggers zullen zich bij hun beslissing om in een specifieke ICBE te investeren doorgaans baseren op een reeks kenmerken van deze ICBE: beleggingsbeleid, kostenstructuur, portefeuillebeheerder, duurzaamheidskenmerken, enz. Het aanpassen van één of meerdere van deze kenmerken kan tot gevolg hebben dat de oorspronkelijke motivatie van een belegger om in de ICBE te investeren, niet langer aanwezig is. Het is dan ook belangrijk om de beleggers hiervan vooraf op de hoogte te brengen en hen de kans te geven om zonder kosten (behalve eventuele taksen) uit te treden.

De ICBE-wetgeving bevat de verplichting om in bepaalde gevallen de beleggers op te hoogte te brengen en hen de mogelijkheid te bieden om kosteloos uit te treden. Dit is bijvoorbeeld het geval bij kostenverhogingen¹³ en bij herstructureringen¹⁴.

Ook bij andere wijzigingen is de FSMA van oordeel dat het aangewezen is om een dergelijke werkwijze te volgen, door de beleggers minstens een maand voor de voorgenomen wijziging op de hoogte te brengen, en om hen gedurende deze periode de mogelijkheid te bieden om zonder kosten (behalve eventuele taksen) uit te treden:

- *Informatiemodaliteiten?* De beleggers kunnen worden geïnformeerd via:
 - de publicatie van een persbericht in twee dagbladen die landelijk of in grote oplage worden verspreid, of
 - de publicatie van een persbericht op een website die de FSMA heeft geaccepteerd voor de publicatie van persberichten¹⁵, of

¹² Bijvoorbeeld artikel 34, §1, 1° van het ICBE-KB.

¹³ Artikel 115, § 3 van het ICBE-KB.

¹⁴ Artikel 179 van het ICBE-KB.

¹⁵ De lijst van deze websites is ter beschikking op de website van de FSMA; zie ook Q&A 6.2.

- een individuele schriftelijke communicatie aan de (eind)beleggers¹⁶.
- *Type van wijzigingen?* De FSMA verwacht dat de ICBE in eerste instantie zelf nagaat in welke gevallen deze werkwijze aangewezen is. Hoewel de FSMA dit zal beoordelen volgens een *case by case*-benadering, is zij in het algemeen van oordeel dat voor de volgende niet-exhaustieve lijst van voorbeelden deze werkwijze aangewezen is:
 - Inhoudelijke wijziging van het beleggingsbeleid. De FSMA gaat ervan uit dat dit niet het geval is bij een loutere herformulering van het beleggingsbeleid, of bij de wijziging van het gewicht van de indexen in een samengestelde benchmark van een compartiment zoals bedoeld in Q&A 2.2, i).
 - Wijziging van de portefeuillebeheerder van een compartiment. De FSMA gaat ervan uit dat bij de vervanging van de portefeuillebeheerder door een beheerder binnen dezelfde groep deze werkwijze niet noodzakelijk is.
 - Inhoudelijke wijziging van de duurzaamheidskenmerken in het prospectus van compartimenten die onder artikel 8 of artikel 9 van de SFDR-verordening vallen. De FSMA is van oordeel dat het prospectus steeds bepaalde duurzaamheidsinformatie moet bevatten opdat de belegger het ambitieniveau van de ICBE met betrekking tot duurzaamheid zou begrijpen, en over voldoende informatie zou beschikken om zijn beleggingskeuze te maken¹⁷. Indien er een wijziging is van de duurzaamheidsinformatie waarop de belegger zijn beleggingskeuze kan baseren, is het aangewezen om deze werkwijze te volgen¹⁸.

Bij de vervanging van de beheervennootschap van een ICBE zal deze werkwijze *niet* worden gevolgd. Aangezien de beheervennootschap is opgenomen in de statuten/het beheerreglement van de ICBE, zullen de beleggers via het oproepingsbericht voor de algemene vergadering op de hoogte worden gebracht van het voorstel tot wijziging van de statuten/het beheerreglement (vervanging beheervennootschap), en zullen ze zich op de algemene vergadering met kennis van zaken kunnen uitspreken over dit voorstel. Ook voor andere wijzigingen die worden goedgekeurd door de algemene vergadering zou deze redenering kunnen worden gevolgd.

- *Inhoud dossier?* De FSMA verwacht dat in het dossier met de prospectuswijziging ook een ontwerp van persbericht is opgenomen. Dergelijke persberichten worden beschouwd als berichten en andere documenten over het vennootschapsleven van een openbare ICB¹⁹.
- *Timing publicatie persbericht?* De FSMA verwacht dat de ICBE het persbericht zal publiceren nadat zij het dossier met betrekking tot de wijziging heeft goedgekeurd, en minstens een maand voordat de wijziging in werking zal treden. Indien de ICBE uitzonderlijk het persbericht wenst te publiceren vooraleer de FSMA het betrokken dossier heeft goedgekeurd, dan moet

¹⁶ Het volstaat dus niet om de communicatie te verstrekken aan de distributeurs die door de ICBE gekend zijn zonder dat de ICBE over de zekerheid beschikt dat deze communicatie tijdig aan alle individuele eindbeleggers wordt verstrekt.

¹⁷ Zie ook mededeling FSMA_2023_01 van 24/01/2023 met Q&A's over de inwerkingtreding van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1288 van de Commissie van 6 april 2022 tot aanvulling van de SFDR-verordening met technische reguleringsnormen inzake activabeheer.

¹⁸ Tevens is de FSMA van oordeel dat het een goede praktijk is om deze werkwijze te volgen bij materiële wijzigingen van de SFDR-bijlage bij het prospectus.

¹⁹ Zie artikel 60, § 3 van de ICBE-wet. Meer informatie hierover kan u terugvinden in Q&A 3.1 van mededeling FSMA_2022_29.

het bericht expliciet de vermelding bevatten dat de wijziging gebeurt onder voorbehoud van goedkeuring door de FSMA en gebeurt de publicatie onder uitsluitende verantwoordelijkheid van de ICBE²⁰.

- *Inhoud persbericht?* De FSMA verwacht dat in het persbericht zowel de huidige situatie als de toekomstige wijziging neutraal, helder en beknopt worden uiteengezet, evenals de datum van inwerkingtreding en de mogelijkheid om gedurende een maand zonder kosten (behalve eventuele taksen) uit te treden. Het persbericht mag in geen geval een wervend karakter hebben.

In bepaalde gevallen zal de voorafgaande publicatie van een persbericht voldoende zijn, zonder de mogelijkheid te bieden om zonder kosten uit te treden. Dit kan bijvoorbeeld het geval zijn wanneer beleggers geïnformeerd moeten worden over bepaalde wijzigingen van de modaliteiten voor de inkoop en/of terugbetaling van rechten van deelneming.

De FSMA wijst erop dat een dergelijke publicatie niet kan worden gebruikt met een commercieel oogpunt (bv. om de aandacht te vestigen op het aanscherpen van bepaalde duurzaamheidskenmerken, of op het feit dat een bepaald deel van de beheervergoeding voortaan aan een goed doel wordt toegewezen).

²⁰ Met andere woorden, zij zal een bijkomend persbericht met een erratum moeten publiceren indien het oorspronkelijke persbericht nog moet worden aangepast ingevolge de beslissing van de FSMA.

3. Beleggingsbeleid

3.1 Welke beleggingen zijn mogelijk onder de 10%-limiet van artikel 52, § 2 van het ICBE-KB? [versie: 25/10/2023]

Een ICBE mag ten hoogste 10% van haar activa beleggen in andere effecten en geldmarktinstrumenten dan de effecten of geldmarktinstrumenten bedoeld in artikel 52, § 1 van het ICBE-KB. Deze limiet van 10% wordt soms ook de “trash ratio” genoemd.

Deze bepaling laat enkel toe om in andere effecten en geldmarktinstrumenten te beleggen dan deze bedoeld in artikel 52, § 1, 1° tot 4° en 9° van het ICBE-KB. Zij bevat geen mogelijkheid om in andere rechten van deelneming in ICB's te beleggen dan deze bedoeld in artikel 52, § 1, 5° en 6° van het ICBE-KB²¹.

Daarnaast wijst de FSMA erop dat:

- De criteria van artikel 53 van het ICBE-KB (liquiditeit, betrouwbare waarderingen, verhandelbaarheid, ...) gelden voor *alle* effecten bedoeld in artikel 52 van het ICBE-KB, dus met inbegrip van de effecten bedoeld in artikel 52, § 2;
- De bepalingen van artikel 54 van het ICBE-KB gelden voor *alle* geldmarktinstrumenten bedoeld in artikel 52 van het ICBE-KB, dus met inbegrip van de geldmarktinstrumenten bedoeld in artikel 52, § 2.

3.2 Onder welke voorwaarden overweegt de FSMA een afwijking toe te staan inzake risicospreiding voor overheidseffecten? [versie: 25/10/2023]

ICBE's kunnen om een afwijking verzoeken van de risicospreidingsregel van artikel 62 van het ICBE-KB, op basis waarvan een ICBE tot maximum 35 % van haar activa kan beleggen in effecten of geldmarktinstrumenten die worden uitgegeven of gegarandeerd door een lidstaat van de EER of door een staat die geen lidstaat is van de EER, dan wel hiermee gelijkgestelde instellingen²².

Op grond van de afwijking voorzien in artikel 64 van het ICBE-KB kan de FSMA toestaan dat tot 100 % van de activa van de ICBE zijn belegd in verschillende uitgiften van effecten en geldmarktinstrumenten die worden uitgegeven of gewaarborgd door een lidstaat van de EER, haar plaatselijke besturen, een staat die geen lidstaat is van de EER of internationale publiekrechtelijke instellingen waarin één of meer lidstaten van de EER deelnemen. Deze afwijking kan slechts worden verleend indien: (i) de FSMA van oordeel is dat deelnemers in de betrokken ICBE's een gelijkwaardige bescherming krijgen ten opzichte van deelnemers in ICBE's die de begrenzings van artikel 62 wel naleven; (ii) de betrokken ICBE's effecten en geldmarktinstrumenten houden uit ten minste zes verschillende uitgiften, desgevallend uitgegeven door dezelfde entiteit; (iii) de effecten en geldmarktinstrumenten die tot dezelfde uitgifte behoren niet meer dan 30 % bedragen van het totaalbedrag van de activa; (iv) de statuten of het beheerreglement melding maken van de staten, plaatselijke besturen of internationale

²¹ Zie voor meer toelichting ook ESMA's *Opinion on article 50 (2)(a) of Directive 2009/65/EC*.

²² Te noteren valt dat in deze Q&A niet wordt ingegaan op de in artikel 17, lid 7 van de MMF-verordening bedoelde mogelijkheid om een afwijking toe te staan voor geldmarktfondsen op bepaalde in de MMF-verordening bepaalde risicospreidingsregels.

publiekrechtelijke instellingen die effecten en geldmarktinstrumenten uitgeven of garanderen, waarin zij meer dan 35 % van hun activa gaan beleggen²³.

Bij het beoordelen van een verzoek tot afwijking verwacht de FSMA dat de ICBE's die een afwijking aanvragen in het beleggingsbeleid bijzondere beschermingsmaatregelen inbouwen om een tegenwicht te vormen voor de risicoconcentratie die uit de afwijking voortvloeit. De vermelding van een minimale kredietwaardigheidsscore kan een onderdeel vormen van deze maatregelen, maar is op zich niet voldoende. Andere onderdelen van de beschermingsmaatregelen zouden onder meer kunnen worden gevormd door het naleven van bijzondere spreidingsregels die zullen worden gevolgd indien de drempel van 35% zou worden overschreden, door het vastleggen van criteria die de beheerder zal toepassen bij zijn beslissing om meer dan 35% te beleggen in effecten of geldmarktinstrumenten van één of meer van de opgesomde landen, door in bijzondere liquiditeitsvereisten te voorzien, ... Een samenvatting van deze bijzondere beschermingsmaatregelen zou ook moeten worden opgenomen in het prospectus van de ICBE.

Met het oog op de transparantie voor de beleggers raadt de FSMA ook aan om de volgende of een gelijkaardige disclaimer toe te voegen op de eerste pagina van de informatie eigen aan het compartiment van het prospectus en in het essentiële-informatiedocument: "Dit compartiment heeft een afwijking gekregen om tot 100% van zijn activa te beleggen in effecten of geldmarktinstrumenten van [...]".

3.3 Kan een ICBE beleggen in een goud-ETC? [versie: 16/07/2025]

De FSMA heeft geen bezwaar tegen de belegging door een ICBE in een goud-ETC, mits aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- De ETC is een effect dat beantwoordt aan de criteria opgenomen in artikel 53 van het ICBE-KB;
- De belegging in de ETC kan geen aanleiding geven tot een fysieke levering van goud;
- De ETC biedt een rendement dat volledig analoog is aan het rendement van een rechtstreekse belegging in goud ("delta one");
- De ICBE heeft, via de belegging in goud-ETC's of andere effecten, een blootstelling van maximaal 10% van haar activa op goud.

²³ Punt 16 van bijlage C bij het ICBE-KB.

4. Klassen van rechten van deelneming

4.1 Welke klassen van rechten van deelneming kunnen worden gecreëerd? [versie: 25/10/2023]

Binnen een (compartiment van een) ICBE kunnen verschillende klassen van rechten van deelneming worden gecreëerd.

De verschillende klassen binnen eenzelfde (compartiment van een) ICBE onderscheiden zich van elkaar op grond van een aantal criteria die in artikel 6 van het ICBE-KB zijn beschreven, evenals op andere objectieve elementen die door de FSMA worden aanvaard. Zo heeft de FSMA in het verleden aanvaard dat een klasse zich onderscheidt van een basisklasse doordat er een mechanisme van automatische inkoop aan is gekoppeld²⁴. Een onderscheid wat de deelname betreft in het resultaat van de portefeuille van (het compartiment van de) ICBE is niet mogelijk. De FSMA verzoekt ICBE's ook rekening te houden met de toelichting rond klassen van rechten van deelneming die ESMA geeft in haar *Opinion on share classes of UCITS*.

Een vaak gebruikt onderscheid tussen klassen van rechten van deelneming is het verschil in de kostenstructuur tussen de klassen²⁵. Een dergelijk onderscheid is mogelijk indien de statuten/het beheerreglement de objectieve criteria bepalen die worden gehanteerd om bepaalde personen toe te laten in een klasse die op één of meerdere punten geniet van een gunstiger regime dan één of meerdere andere klassen. In artikel 7 van het ICBE-KB worden een aantal van deze objectieve criteria opgesomd, maar worden ook andere objectieve elementen mogelijk gemaakt voor zover deze door de FSMA zijn aanvaard²⁶. Bij de beoordeling of een onderscheid objectief en aanvaardbaar is in de zin van artikel 7 van het ICBE-KB, gaat de FSMA onder meer na of het onderscheid toelaat om zonder beoordelingsmarge uit te maken of een bepaalde belegger wel of niet kan worden toegelaten in een bepaalde klasse.

Enkele voorbeelden van objectieve criteria in de zin van artikel 7 van het ICBE-KB die de FSMA in het verleden heeft aanvaard:

- Klasse die voorbehouden is voor bestuurders en werknemers van de ICBE en/of haar beheervenootschap;
- Klasse waarvoor de inschrijvingen enkel mogelijk zijn tijdens de initiële inschrijvingsperiode van de ICBE;
- Klasse die wordt onderscheiden door het institutioneel of professioneel karakter van de inschrijver of diens eventuele hoedanigheid van in aanmerking komende belegger, indien minstens één bijkomend objectief criterium in hoofde van deze klasse wordt gehanteerd dat

²⁴ Rekening houdend met de maatregelen zoals beschreven in het CBFA-verslag DC 2009-2010, p. 106-107.

²⁵ Meer in het bijzonder het onderscheid bedoeld in:

- Artikel 6, § 1, 2° van het ICBE-KB, nl. de bijdrage tot de kosten voor het waarnemen van de beheertaken voor ICBE's bedoeld in artikel 3, 22°, van de ICBE-wet of tot de kosten die aan de deelnemers ten laste worden gelegd tot dekking van de verwerving en de realisatie van de activa naar aanleiding van de uitgifte, de inkoop en compartimentswijziging;
- Artikel 6, § 1, 3° van het ICBE-KB, nl. het tarief van de verhandelingprovisie.

²⁶ En voor zover deze objectieve criteria geen afbreuk doen aan het openbaar karakter van het aanbod van de rechten van deelneming in (het compartiment van) de ICBE.

de toepassing van de voordelige kostenstructuur verantwoordt²⁷ (bijvoorbeeld een minimaal inschrijvingsbedrag).

Een klasse die voorbehouden is voor beleggers die hiertoe worden aanvaard door de raad van bestuur of een distributeur van de ICBE werd *niet* door de FSMA aanvaard gelet op de afwezigheid van objectieve criteria in de zin van artikel 7 van het ICBE-KB.

4.2 Welke informatie over de klassen van rechten van deelneming moet in de statuten/het beheerreglement worden opgenomen? [versie: 25/10/2023]

Om klassen van rechten van deelneming te kunnen oprichten, moeten de statuten/het beheerreglement van een ICBE in de mogelijkheid hiertoe voorzien²⁸.

Daarnaast moeten de statuten/het beheerreglement ook de individuele klassen vermelden die zijn of kunnen worden opgericht. De beslissing van de raad van bestuur of de beheerverenootschap om, met toepassing van de mogelijkheid hiertoe in de statuten/het beheerreglement, een nieuwe klasse van rechten van deelneming te creëren, wijzigt de statuten/het beheerreglement; hiertoe moet dus geen algemene vergadering worden bijeengeroepen²⁹.

Hoewel de individuele klassen moeten worden vermeld, acht de FSMA het niet uitgesloten om bepaalde klassen op meer abstracte wijze te vermelden, door het opsommen van één of meer individuele klassen en het bijkomend onderscheid dat op basis van artikel 6 van het ICBE-KB kan worden toegepast om bijkomende klassen op te richten. Deze werkwijze is volgens de FSMA enkel mogelijk indien de naam van elke individuele klasse aan de hand van de statuten/het beheerreglement bepaalbaar/identificeerbaar is. Ter illustratie is de FSMA van oordeel dat de volgende omschrijving in de statuten/het beheerreglement aanvaardbaar is:

“In elk compartiment kan de raad van bestuur de volgende klassen van rechten van deelneming uitgeven:

- *Klasse A, de basisklasse zonder onderscheid*
- *Klasse B, die zich onderscheidt van klasse A door het land waar de rechten van deelneming kunnen worden aangeboden*
- *Elke klasse kan in een andere munt bestaan dan de munt van het compartiment. Indien dit het geval is, wordt de munt toegevoegd aan de naam van de klasse.”*

In de in artikel 6, § 1, 2° en 3° van het ICBE-KB bedoelde gevallen bepalen de statuten/het beheerreglement ook³⁰:

- De objectieve criteria die worden gehanteerd om bepaalde personen toe te laten in een klasse van rechten van deelneming die op één of meerdere punten geniet van een gunstiger regime dan één of meerdere andere klassen.

²⁷ Met toepassing van artikel 7, tweede lid van het ICBE-KB.

²⁸ Artikel 8, § 2, 2° en 3° van de ICBE-wet.

²⁹ Eventuele latere wijzigingen van de bepalingen in de statuten/het beheerreglement over klassen van rechten van deelneming zullen daarentegen wel een beslissing door de algemene vergadering vereisen.

³⁰ Zie artikel 7 ICBE-KB voor de precieze voorwaarden.

Hoewel de objectieve criteria van onderscheid moeten worden vermeld, acht de FSMA het niet uitgesloten om deze criteria in de statuten/het beheerreglement *in abstracto* te bepalen, waarbij de concrete criteria in het prospectus worden vermeld. Zo volstaat het om als objectief criterium te verwijzen naar het minimale initiële inschrijvingsbedrag, terwijl het concreet gehanteerde minimale initiële inschrijvingsbedrag niet in de statuten/het beheerreglement, maar in het prospectus is vastgelegd.

- Welke schikkingen worden getroffen zodat steeds kan worden nagegaan of de personen die hebben ingeschreven op rechten van deelneming in een bepaalde klasse van rechten van deelneming die op één of meerdere punten geniet van een gunstiger regime, aan de gestelde criteria voldoen.

Tot slot moet bij de creatie van een klasse van rechten van deelneming met dekking van het wisselkoersrisico bijkomende informatie worden opgenomen in de statuten/het beheerreglement³¹.

³¹ Zie artikel 6, § 2 van het ICBE-KB. De ICBE moet erover waken dat de wettelijke documentatie een duidelijke toelichting bevat over de werking van dergelijke klassen.

5. Oprichtingsdossier

5.1 Welke informatie moet ik aan de FSMA bezorgen met het oog op de oprichting van een nieuwe ICBE met een aangestelde beheerverenootschap? [versie: 25/10/2023]

Om een ICBE met een aangestelde beheerverenootschap te kunnen oprichten, moet een dossier worden ingediend bij de FSMA waarin wordt aangetoond dat wordt voldaan aan de voorwaarden van de ICBE-wetgeving³². Het dossier kan via e-mail verstuurd worden naar de vaste contactpersoon van de beheerverenootschap/promotor. Indien de beheerverenootschap/promotor nog geen vaste contactpersoon heeft, kan het dossier via e-mail verstuurd worden naar cis.pub@fsma.be.

De FSMA verwacht dat minstens de volgende documentatie, desgevallend in ontwerpversie, deel zal uitmaken van het dossier:

- Het beheerreglement (beleggingsfonds) of de statuten (beleggingsverenootschap)
- Het prospectus
- De bijlagen bij het prospectus met toepassing van de SFDR gedelegeerde verordening (in voorkomend geval)
- De essentiële-informatiedocumenten
- De overeenkomst tussen de ICBE en de beheerverenootschap
- De overeenkomst tussen de ICBE en de bewaarder
- De overeenkomst inzake de delegatie van het administratief portefeuillebeheer (in voorkomend geval)
- De overeenkomst inzake de delegatie van het intellectueel portefeuillebeheer (in voorkomend geval)
- De overeenkomst inzake de distributie van de ICBE
- Het ontwerp van Operating Memorandum / SLA, voor zover bij de organisatie van de ICBE een eerste keer een samenwerking gebeurt tussen de beheerverenootschap en/of administratief agent en/of portefeuillebeheerder
- De ingevulde vragenlijsten over de professionele betrouwbaarheid en de passende deskundigheid (inclusief bijlagen) voor de bestuurders en de effectieve leiders van de bevek
- Bij delegatie van een van de beheertaken door de Belgische beheerverenootschap wordt de documentatie toegevoegd die aantoont dat voldaan is aan de voorwaarden van artikel 202 van de ICBE-wet
- Desgevallend het gemotiveerd verzoek tot afwijking op de spreidingsregels zoals bedoeld in artikel 67, § 3 van het ICBE-KB
- Voor een ICBE met een buitenlandse beheerverenootschap: bevestiging dat deze in België de beheertaken bedoeld in artikel 3, 22°, a), b) en c) van de ICBE-wet mag uitvoeren, hetzij via het vrij verkeer van diensten, hetzij via een Belgisch bijkantoor.

In een latere fase van het dossier zal de FSMA verdere gegevens opvragen, onder meer inzake de contactpersonen bij de werking van de ICBE. Het bovenstaande neemt ook niet weg dat de FSMA zich nog andere inlichtingen en stukken kan doen verstrekken die zij nuttig acht voor de beoordeling van het dossier.

³² Artikel 31 van de ICBE-wet.

5.2 Welke informatie moet ik aan de FSMA bezorgen met het oog op de oprichting van een nieuw compartiment binnen een bestaande ICBE? [versie: 25/10/2023]

Om een nieuw compartiment binnen een bestaande ICBE te kunnen oprichten, moet een dossier worden ingediend bij de FSMA. Het dossier kan via e-mail verstuurd worden naar de vaste contactpersoon van de beheerverenootschap/promotor.

De FSMA verwacht dat minstens de volgende documentatie, desgevallend in ontwerpversie, deel zal uitmaken van het dossier:

- Het prospectus
- De bijlagen bij het prospectus met toepassing van de SFDR gedelegeerde verordening (in voorkomend geval)
- Het essentiële-informatiedocument
- De overeenkomst inzake de delegatie van het intellectueel portefeuillebeheer (in voorkomend geval)
- Bij delegatie van het beheer van de beleggingsportefeuille door een Belgische beheerverenootschap (zelfbeheerde bevek) wordt de documentatie toegevoegd die aantoont dat voldaan is aan de voorwaarden van artikel 202 (artikel 42) van de ICBE-wet, evenals de overeenkomst inzake de delegatie van het intellectueel portefeuillebeheer.

Het bovenstaande neemt niet weg dat de FSMA zich nog andere inlichtingen en stukken kan doen verstrekken die zij nuttig acht voor de beoordeling van het dossier.

5.3 Welke informatie moet ik aan de FSMA bezorgen met het oog op de oprichting van een nieuwe klasse van rechten van deelneming binnen een bestaand compartiment? [versie: 25/10/2023]

De oprichting en lancering van een nieuwe klasse van rechten van deelneming brengt een wijziging van het prospectus met zich mee. Bijgevolg moet de ICBE een dossier indienen waarin het bijgewerkt prospectus wordt meegedeeld, met de wijzigingen duidelijk aangeduid. Het dossier kan via e-mail verstuurd worden naar de vaste contactpersoon van de beheerverenootschap/promotor.

De statuten/het beheerreglement moeten informatie bevatten over de klassen van rechten van deelneming (zie ook Q&A 4.2). Indien deze informatie hier nog niet in is opgenomen, zal dus een wijziging nodig zijn van de statuten/het beheerreglement, die eveneens moet worden voorgelegd aan de FSMA.

Tot slot verwacht de FSMA een ontwerp te ontvangen van het essentiële-informatiedocument van de nieuwe klasse van rechten van deelneming.

Het bovenstaande neemt niet weg dat de FSMA zich nog andere inlichtingen en stukken kan doen verstrekken die zij nuttig acht voor de beoordeling van het dossier.

6. Publicatie NIW en persberichten

6.1 Op welke wijze kan een ICBE de netto-inventariswaarde van haar compartimenten publiceren? [versie: 25/10/2023]

De netto-inventariswaarde (NIW) moet iedere dag waarop de uitgifte of de inkoop van rechten van deelneming mogelijk is, worden gepubliceerd³³. De ICBE publiceert de NIW standaard in één of meer in België uitgegeven dagbladen. De FSMA kan echter ook andere gelijkwaardige publicatiemiddelen aanvaarden³⁴.

In het kader daarvan heeft de FSMA de volgende voorwaarden vastgesteld voor de publicatie van de NIW via een website:

- de via de website verspreide gegevens moeten identiek zijn aan de in de dagbladen gepubliceerde gegevens;
- als zoekcriteria (inzonderheid inzake het beleggingsbeleid) worden gebruikt, moeten ze eenduidig en ondubbelzinnig zijn gedefinieerd;
- de gegevens moeten in een wijzigbare versie kunnen worden gekopieerd;
- bij computerproblemen moeten onmiddellijk maatregelen worden genomen zodat de belegger de NIW's dezelfde dag nog op een gelijkwaardige wijze kan raadplegen;
- de dienstverlener moet een intern archiveringssysteem opzetten voor de gepubliceerde NIW's;
- de dienstverlener moet regelmatig controleren of de op zijn website gepubliceerde NIW's uitsluitend betrekking hebben op ICB's die in België openbaar mogen worden aangeboden;
- als andere informatie over de ICB's dan die in verband met de publicatie van de NIW en/of van persberichten (zie ook Q&A 6.2) beschikbaar is op een door de FSMA aanvaarde website, moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen, enerzijds, de publicatie van de NIW en/of van persberichten, en, anderzijds, de publicatie van publicitaire mededelingen. Die publicitaire mededelingen moeten voldoen aan de in mededeling FSMA_2022_29 vermelde vereisten.

Promotoren die beslissen om een website als publicatiemiddel te gebruiken in plaats van een dagblad, moeten op de volgende punten letten:

- in het prospectus en in het essentiële-informatiedocument van de ICB moet worden vermeld dat de informatie via een website wordt gepubliceerd, en moet het adres van die website worden opgegeven;
- beleggers die geen internettoegang hebben, moeten dezelfde informatie ook bij de promotor kunnen verkrijgen;
- als van publicatiemiddel wordt veranderd, moet dat via een bericht aan de aandeelhouders worden meegedeeld hetzij via het huidige publicatiemiddel, hetzij anderszins, zolang alle aandeelhouders maar op de hoogte worden gebracht.

Tot slot raadt de FSMA de promotoren ten sterkste aan om hetzelfde publicatiemiddel te gebruiken voor de NIW's en de persberichten. De FSMA dringt erop aan dat een promotor gebruikmaakt van:

- hetzelfde publicatiemiddel voor al zijn ICB's (of voor alle ICB's van een van zijn gamma's). Voorbeeld: de informatie over alle ICB's van de promotor wordt in de pers of op een door de

³³ Artikel 90 van de ICBE-wet.

³⁴ Artikel 194 van de ICBE-wet.

FSMA aanvaarde website gepubliceerd. Zo wordt vermeden dat de informatie over die ICB's deels in de pers en deels via een website wordt gepubliceerd. Een promotor kan echter beslissen om de informatie over al zijn ICB's in de pers en op een door de FSMA aanvaarde website te publiceren;

- hetzelfde publicatiemiddel voor de NIW's en de persberichten van de ICB's. Er moet bijvoorbeeld worden vermeden dat – voor eenzelfde ICB – de NIW in de pers wordt gepubliceerd, terwijl de persberichten op een door de FSMA aanvaarde website worden gepubliceerd.

De door de FSMA aanvaarde websites voor de publicatie van de NIW's zijn te vinden op de FSMA-website: [Websites aanvaard door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten \(FSMA\) voor de publicatie van de netto-inventariswaarde en van de persberichten | FSMA](#)

6.2 Op welke wijze kan een ICBE persberichten publiceren? [versie: 25/10/2023]

De publicatie van persberichten hangt af van de gebeurtenissen in het bestaan van een ICB. Het ICBE-KB bepaalt dat bepaalde persberichten moeten worden gepubliceerd in een, twee of meer dagbladen die landelijk worden verspreid, maar dat de FSMA andere gelijkwaardige publicatiemiddelen kan aanvaarden³⁵.

In het kader daarvan heeft de FSMA de volgende voorwaarden vastgesteld voor de publicatie van de persberichten van Belgische ICBE's via een website:

- de voor de betrokken ICBE geldende wetgeving staat toe dat zij de betrokken persberichten uitsluitend via het internet publiceert: bepaalde soorten berichten aan de aandeelhouders, zoals de oproepingen voor de algemene vergaderingen van een ICBE naar Belgisch recht, moeten doorgaans in het Belgisch Staatsblad en in een nationaal verspreid blad worden gepubliceerd;
- de dienstverlener moet een intern archiveringssysteem opzetten voor de gepubliceerde persberichten;
- de dienstverlener moet regelmatig controleren of de op zijn website gepubliceerde persberichten uitsluitend betrekking hebben op ICB's die in België openbaar mogen worden aangeboden;
- als andere informatie over de ICB's dan die in verband met de publicatie van persberichten en/of van de NIW (zie ook Q&A 6.1) beschikbaar is op een door de FSMA aanvaarde website, moet een duidelijk onderscheid worden gemaakt tussen, enerzijds, de publicatie van persberichten en/of van de NIW, en, anderzijds, de publicatie van publicitaire mededelingen. Die publicitaire mededelingen moeten voldoen aan de in mededeling FSMA_2022_29 vermelde vereisten.

Promotoren die beslissen om een website als publicatiemiddel te gebruiken in plaats van een dagblad, moeten op de volgende punten letten:

- in het prospectus moet worden vermeld dat de informatie via een website wordt gepubliceerd, en moet het adres van die website worden opgegeven;
- beleggers die geen internettoegang hebben, moeten dezelfde informatie ook bij de promotor kunnen verkrijgen;

³⁵ Zie de artikelen 115, § 3, 153, 183, 189 en 204 van het ICBE-KB.

- als van publicatiemiddel wordt veranderd, moet dat via een bericht aan de aandeelhouders worden meegedeeld hetzij via het huidige publicatiemiddel, hetzij anderszins, zolang alle aandeelhouders maar op de hoogte worden gebracht.

Tot slot raadt de FSMA de promotoren ten sterkste aan om hetzelfde publicatiemiddel te gebruiken voor de persberichten en de NIW's. De FSMA dringt erop aan dat een promotor gebruikmaakt van:

- hetzelfde publicatiemiddel voor al zijn ICB's (of voor alle ICB's van een van zijn gamma's). Voorbeeld: de informatie over alle ICB's van de promotor wordt in de pers of op een door de FSMA aanvaarde website gepubliceerd. Zo wordt vermeden dat de informatie over de ICB's deels in de pers en deels via een website wordt gepubliceerd. Een promotor kan echter beslissen om de informatie van al zijn ICB's in de pers en op een door de FSMA aanvaarde website te publiceren;
- hetzelfde publicatiemiddel voor de NIW's en de persberichten van de ICB's. Er moet bijvoorbeeld worden vermeden dat – voor eenzelfde ICB – de NIW in de pers wordt gepubliceerd, terwijl de persberichten op een door de FSMA aanvaarde website worden gepubliceerd.

De door de FSMA aanvaarde websites voor de publicatie van de persberichten zijn te vinden op de FSMA-website: [Websites aanvaard door de Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten \(FSMA\) voor de publicatie van de netto-inventariswaarde en van de persberichten | FSMA](#)

7. Periodieke verslagen

7.1 Vanaf welke rotatiesnelheid moet een verantwoording worden opgenomen in de periodieke verslagen? [versie: 25/10/2023]

De periodieke verslagen van de ICBE's bevatten een tabel met de omloopsnelheid en de gecorrigeerde omloopsnelheid van de compartimenten. Bij een hoge omloopsnelheid moet een verantwoording worden opgenomen in het periodiek verslag³⁶.

De ICBE moet zelf beoordelen of de omloopsnelheid hoog is en een verantwoording daarom vereist is. De FSMA gaat ervan uit dat bij een omloopsnelheid vanaf 100% in elk geval een verantwoording zal worden opgenomen in het periodiek verslag.

7.2 Op welke wijze moeten dakfondsen de samenstelling van de portefeuille uitsplitsen? [versie: 25/10/2023]

De periodieke verslagen van de ICBE's bevatten voor alle compartimenten een tabel met de samenstelling van de activa op rapporteringsdatum. De portefeuille moet worden uitgesplitst volgens maatstaven die het best passen bij het beleggingsbeleid³⁷.

De ICBE bepaalt zelf de maatstaven die het best passen bij het beleggingsbeleid. De FSMA gaat ervan uit dat het gepast is voor ICBE's die een aanzienlijk deel van de activa beleggen in rechten van deelneming van andere ICB's, met name de zogenaamde dakfondsen, om een onderscheid te maken tussen de verschillende types onderliggende ICB's op basis van de geografische spreiding of activaklassen waarin deze ICB's beleggen (bijvoorbeeld "aandelen", "obligaties", "geldmarktinstrumenten", "gemengd", ..., of een meer granulaire indeling). De FSMA is van oordeel dat de opsplitsing de beleggers in staat moet stellen om aan de hand van deze tabellen een beter inzicht te verkrijgen in het gevoerde beleggingsbeleid en de risicospreiding van de ICBE.

³⁶ Bijlage bij het KB boekhouden, Hoofdstuk II, deel 1, afdeling 2, punt 2.5.2. Deze verplichting geldt niet voor bepaalde types van compartimenten vermeld in dit punt.

³⁷ Bijlage bij het KB boekhouden, Hoofdstuk II, deel 1, afdeling 2, punt 2.5.1.

8. Statistische rapportering

8.1 Hoe moet de ICBE rapporteren over haar beleggers? [versie: 25/10/2023]

De statistische rapportering van de ICBE's bevat een aantal velden waar informatie wordt opgevraagd over de beleggers in de ICBE, met name informatie over de beleggersconcentratie en de types van beleggers in de ICBE³⁸.

De FSMA verwacht dat de ICBE de informatie rapporteert tot op het niveau van de eindbelegger, en niet tot op het niveau van de distributeurs of tussenpersonen, ook wanneer deze tussenpersonen optreden in eigen naam maar voor rekening van hun cliënten-beleggers (nominees). De ICBE moet bovendien ook beschikken over een passende kennis van haar beleggers in het kader van haar liquiditeitsbeheer. Zo moet de ICBE over deze informatie beschikken om liquiditeitsstresstests uit te kunnen voeren³⁹.

³⁸ Velden 118-120 en 208-209 uit het schema van de rapportering met betrekking tot AICB's, de tabellen AIF file 24 (1) en AIF file 24 (2).

³⁹ Deel V.1.12 van de ESMA-richtsnoeren betreffende liquiditeitsstresstests in instellingen voor collectieve belegging in effecten (icbe's) en alternatieve beleggingsinstellingen (abi's).

DEEL II. Buitenlandse ICBE's

1. Kunnen niet-ingeschreven buitenlandse ETF's worden aangeboden in België? [versie: 25/10/2023]

Buitenlandse ICBE's, met inbegrip van ETF's⁴⁰, mogen hun rechten van deelneming slechts openbaar aanbieden in België indien zij zijn ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 149 van de ICBE-wet⁴¹. Dit neemt niet weg dat financiële instellingen in bepaalde gevallen niet-ingeschreven buitenlandse ETF's kunnen aanbieden in België zonder dat er sprake is van een openbaar aanbod⁴².

Overeenkomstig artikel 3, 13°, i) van de ICBE-wet is er sprake van een openbaar aanbod in het geval van "een in om het even welke vorm en met om het even welk middel tot personen gerichte mededeling waarin voldoende informatie wordt verstrekt over de voorwaarden van het aanbod en over de aangeboden effecten om een belegger in staat te stellen tot aankoop van of inschrijving op deze effecten te besluiten". Deze definitie is ook van toepassing op de plaatsing van effecten via financiële tussenpersonen.

Bijgevolg moet worden nagegaan of de betrokken financiële instellingen in het kader van een aanbod van ETF's de rol van financiële tussenpersoon in de zin van deze definitie vervullen. Dit is een feitelijke vraag die in het licht van de omstandigheden van dat specifieke geval moet worden beantwoord. Het feit dat een instelling rechtstreeks of onrechtstreeks een vergoeding of een voordeel ontvangt in het kader van het aanbod, zal duidelijk maken of die instelling de rol van financiële tussenpersoon vervult⁴³.

Voor niet-genoteerde buitenlandse ICBE's zal een financiële instelling die haar Belgische klanten de mogelijkheid biedt om hierop in te tekenen doorgaans handelen als "financiële tussenpersoon" in de zin van de definitie van openbaar aanbod. Meestal zal deze entiteit immers een vergoeding of voordeel ontvangen in het kader van het aanbod, zoals een retrocessie van de beheervergoeding en/of een intredevergoeding als bedoeld in het prospectus van de ICBE⁴⁴.

Een financiële instelling die haar Belgische klanten de mogelijkheid biedt om buitenlandse ETF's aan te kopen, zal in een aantal gevallen echter niet handelen als "financiële tussenpersoon" in de zin van

⁴⁰ Onder "buitenlandse ETF's" worden hieronder verstaan buitenlandse ICBE's die op een buitenlandse markt zijn genoteerd.

⁴¹ Indien de ICBE over compartimenten beschikt, geldt deze verplichting voor haar compartimenten. Voor meer informatie wordt verwezen naar Circulaire FSMA_2023_07 dd. 29/03/2023 over de kennisgevingsprocedure voor de instellingen voor collectieve belegging die ressorteren onder het recht van een andere lidstaat van de Europese Economische Ruimte en die voldoen aan de voorwaarden van Richtlijn 2009/65/EG.

⁴² Er wordt tevens op gewezen dat het commercialiseringsverbod van niet-ingeschreven ICBE's niet geldt voor genoteerde ICBE's; zie artikel 5/1 van de ICBE-wet.

⁴³ Het ontvangen van een voordeel of een vergoeding vormt ter zake echter geen conditio sine qua non: ook uit andere feitelijke elementen kan immers worden geconcludeerd dat er een contractuele relatie bestaat tussen een ICBE en een financiële tussenpersoon. Zie Memorie van Toelichting bij de wet van 11 juli 2018 op de aanbieding van beleggingsinstrumenten aan het publiek en de toelating van beleggingsinstrumenten tot de verhandeling op een gereguleerde markt, p. 18-20 en p. 51-53.

⁴⁴ Ook het afsluiten van een distributie-overeenkomst met de ICBE, onafhankelijk van het feit of daartegenover enige vergoeding of voordeel wordt gesteld, zou duidelijk maken dat de financiële instelling de rol van financiële tussenpersoon vervult.

deze definitie. Dit zal het geval zijn indien zij louter de dienst van ontvangen en doorgeven van orders in effecten aanbiedt, waarbij zij de aankooporders naar de markt leidt, en zij enkel voor deze dienst vergoed wordt door de betrokken klanten. Zij zal met andere woorden geen vergoeding of voordeel ontvangen in het kader van een aanbod van de buitenlandse ETF, doch enkel in het kader van de dienst van ontvangen en doorgeven van orders.

In de mate dat de financiële instelling andere vergoedingen ontvangt, b.v. vanwege de ETF of haar beheervennootschap, zou zij wel optreden als financieel tussenpersoon van de ICBE in de zin van artikel 3, 13° van de ICBE-wet. In dat geval zou aan de voorwaarde van de definitie van openbaar aanbod zijn voldaan en zou een onregelmatig openbaar aanbod gebeuren indien de ETF niet is ingeschreven.

Tot slot wijst de FSMA erop dat de distributie van een ETF aan niet-professionele beleggers zonder een essentiële-informatiedocument een inbreuk is op de PRIIP's-verordening⁴⁵. De vraag of de ETF al dan niet openbaar wordt aangeboden is hierbij niet relevant.

2. Geldt circulaire ICB 4/2007 inzake nominee voor alle ICBE's? [versie: 25/10/2023]

Circulaire ICB 4/2007 over het bezit van effecten van een instelling voor collectieve belegging door bemiddeling van een tussenpersoon (nominee) viseert alle ICB's met een veranderlijk aantal rechten van deelneming die openbaar worden aangeboden in België, dus met inbegrip van buitenlandse ICBE's die zijn ingeschreven op de lijst bedoeld in artikel 149 van de ICBE-wet⁴⁶.

Formeel gezien worden de ICB's die niet openbaar worden aangeboden in België, bijvoorbeeld via *private placement*, niet gevisieerd door deze circulaire. Dit neemt niet weg dat het een goede praktijk kan zijn om de principes van de circulaire na te leven, onder meer met het oog op transparantie, wanneer de rechten van deelneming in een ICB in België worden aangeboden aan niet-professionele beleggers.

⁴⁵ Zie ook de mededeling van de commissie, gepubliceerd op 7 juli 2017, met richtsnoeren inzake de toepassing van Verordening (EU) nr. 1286/2014 van het Europees Parlement en de Raad over essentiële-informatiedocumenten voor verpakte retailbeleggingsproducten en verzekeringsgebaseerde beleggingsproducten, richtsnoer (18).

⁴⁶ En met inbegrip van de Belgische ICBE's en de Belgische en buitenlandse AICB's die openbaar worden aangeboden in België.